

150 Razloga zašto sam katolik (i zašto bi i ti trebao biti)

Dave Armstrong

1. Najbolji sažetak u jednoj rečenici: uvjeren sam da se Katolička Crkva mnogo bolje pridržava **svih biblijskih činjenica**, nudi jedini dosljedan pogled na **povijest kršćanstva** (drugim riječima na apostolsku tradiciju), i posjeduje najdublji i najuzvišeniji kršćanski **moral, duhovnost, socijalnu etiku i filozofiju**
2. Dopuna: ja sam katolik jer iskreno vjerujem kroz vrijednost mnogih nagomilanih dokaza, da je katoličanstvo *istinito* i da je Katolička Crkva vidljiva Crkva koju je naš Gospodin Isus Krist božanski ustanovio, koju vrata paklena ne mogu i neće nadvladati (Mt 16,18), stoga ona posjeduje autoritet prema kojem osjećam veliku kršćansku dužnost da mu se podložim.
3. Druga dopuna: napustio sam protestantizam jer je bio ozbiljno manjkava u **biblijskom tumačenju** (npr. „samo vjera“ i izuzimanje mnogih drugih „katoličkih“ učenja, - vidi dokaze ispod), **nedosljedno selektivan** u pristajanju uz različita učenja katoličke tradicije (npr. kanon Biblije), neprimjeren u svojoj **ekleziologiji**^{*}, nedostaje mu osjetljivosti u gledanju na povijest kršćanstva (npr. „samo Pismo“¹; nepoznavanje ili neprimjerenost razumijevanje razvoja doktrina), **moralno** kompromitirajući (npr. kontracepcija, razvod), nebiblijski **šizmatičan** (op.prev. otpad od poslušnosti crkvenom autoritetu) i **relativizirajući** (u svojoj biti, ili smanjenju logike, ako već ne uvijek u stvarnom vjerovanju).

Opovrgnuće: Ja stoga ne mislim da je protestantizam sav loš (ne dugoročno – uistinu, ja mislim da je to u cjelini prilično *dobra* stvar), ali to su neke od glavnih manjkavosti koje sam s vremenom vidio kao kobne u „teoriji“ protestantizma nasuprot katoličanstva. Svi katolici moraju smatrati krštene, Nicejske, Kalcedonske protestante kršćanima.

4. Katoličanstvo nije službeno **razdijeljeno** i **sektaško** (Iv 17,20-23; Rim 16,17; 1 Kor 1,10-13)
5. Katoličko **jedinstvo** pridonosi da je svijet skloniji vjerovati kršćanstvu i Isusu (Iv 17,23).
6. Katoličanstvo, zbog svoje jedinstvene, potpune, sasvim nadnaravne kršćanske vizije, ublažava **sekularizaciju**² i **humanizam**.
7. Katoličanstvo (kao institucija) izbjegava (i/ili ima lijek za) nebiblijski **individualizam** koji podriva kršćansku zajednicu (npr. 1 Kor 12,25-26).
8. Katoličanstvo izbjegava **teološki relativizam**, kroz dogmatsku izvjesnost i centralnu ulogu papinstva.
9. Katoličanstvo izbjegava **crkveni anarhizam** – pojedinac ne može tek preskočiti u drugu `denominaciju` kad se zahtijevaju neke disciplinske mjere ili cenzura.
10. Katoličanstvo službeno (iako, na žalost, ne uvijek u praksi) spriječava da dođe do teoloških nasumičnih odabira u konkretnim situacijama, što vodi **nesigurnostima** i zbrci „svaki za sebe“ unutar protestantskog sustava među laicima.

* nauk o Crkvi

¹ Sola Scriptura

² posvjetovnjačenje

11. Katolicizam odbacuje „**Državnu Crkvu**“ koja vodi do toga da državna vlast dominira kršćanstvom prije nego obrnuto, cezaropapizam, ili nominalne, puke „reda radi“ institucionalne religije.
12. Protestantske državne Crkve uvelike su utjecale na porast **nacionalizma**, koji umanjuje jednakost svih ljudi i jedinstvenu prirodu povijesnog kršćanstva (drugim riječima, *katoličanstvo* prema njegovom doslovnom značenju).
13. Ujedinjeni katolički kršćanski svijet (prije 16. stoljeća) nije bio okužen tragičnim **religijskim ratovima** kršćana protiv kršćana što je za uzvrat vodilo „Prosvijetiteljstvu“, u kojem je čovjek odbacio licemjerstvo međukršćanskog ratovanja i odlučio biti indiferentan prema religiji radije nego da joj dozvoli da mu ona vodi život.
14. Katoličanstvo je sačuvalo (do najširih razmjera) elemente **misterija, nadnaravnog i svetog** u kršćanstvu, na taj način se suprostavljaajući sekularizaciji, gdje djelokrug religijskog u životu postaje uvelike ograničen.
15. Protestantski individualizam vodi do **privatizacije** kršćanstva, zbog čega je ono slabo cijenjeno u društvenom i političkom životu, ostavljajući prazan „javni trg³“, uglavnom bez kršćanskog utjecaja.
16. Pogrešna necrkvena dihotomija (podjela u dva člana, op.prev) „**Crkve protiv svijeta**“ vodi predane pravovjerne kršćane, velikim dijelom, da se povuku iz politike, ostavljajući da prazninu popune pogani, drznici, beskrupulozni, gladni moći i makijavelistički⁴nastrojeni. Katoličanstvo nudi senzitan, skladan okvir pristupanja državi i građanskoj odgovornosti.
17. Protestantizam se previše oslanja na puku **ljudsku tradiciju**. Svaka `denominacija` proizlazi iz jedne vizije osnivača, što je u suprotnosti sa nečim ranije primljenim od apostolske tradicije i preneseno. Čim su dvije ili više njih u suprotnosti, nužno je prisutna greška.
18. Protestantske crkve (naročito evangelička) su prečesto krive što **uzdižu svoje pastore na previsoki pijedestal**. Zapravo, često pastori (barem u nekim denominacijskim tradicijama) postaju „pape“ u različitoj mjeri. Zbog toga evangeličke zajednice često doživljavaju teške krize i/ili se razdijele kada pastor ode, tako dokazujući da je njihova filozofija pretjerano usredotočena na čovjeka, a ne na Boga (katoličke župe obično nemaju takvih kriza kada svećenik ode). Mnogi pastori imaju daleku veći utjecaj u svojim kongregacijama nego što to papa ima u svakodnevnom životu bilo kojeg katolika.
19. Protestantizam, duguje manjak pravog autoriteta i dogmatske strukture, tragičnoj naklonosti **prilagodbi** duhu vremena, i moralnom krojenju prema trenutnoj modi.
20. Katolicizam čuva **apostolsko naslijeđe**, neophodno za znati što je istinska kršćanska apostolska Tradicija. To je bio kriterij kršćanskih istina upotrijebljen među ranim kršćanima i Crkvenim Ocima.
21. Mnogi protestanti imaju načelno mutnu sliku **povijesti kršćanstva**, naročito od godine 313. (Konstantinovog obraćenja) do 1517. (Luterovog pojavka). To neznanje i protivljenje

³ moglo bi se reći i `javno mnijenje`

⁴ makijavelizam - u navedenoj ideologiji, cilj opravdava sredstvo i za dostizanje vlasti može se upotrebljavati bilo koje sredstvo ili način, bez obzira hoće li biti nemoralno ili nekorektno

Katoličkoj Tradiciji vodi u teološki relativizam, antikatolicizam, i stalan, nepotreban proces ponovnog „izumljivanja kotača“.

22. Protestantizam je od svog početka **antikatolički**, i određene grupe su to ostale do danas (naročito i određenim fundamentalistički i Baptističkim i Reformiranim krugovima). To je očito pogrešno i nebiblijski ako su katolici zaista kršćani (ako nisu, tada – logično – nisu ni protestanti, koji hrpu svoje teologije naslijeđuju po katoličanstvu). Nasuprot tome Katolička Crkva, nije antiprotestantska.
23. Katolička Crkva prihvaća autoritet velikih **ekumenskih koncila** (vidi, npr. Dj 15) koji su definirali i razvijali kršćanski nauk (što ih većinom protestantizam također prihvaća).
24. Mnogi protestanti nemaju **biskupe**, kršćansku službu koja je biblijska (1 Tim 3,1-2) i koja postoji od najranije kršćanske povijesti i Tradicije.
25. Protestantizam definitivno nema načina **pomirbe doktrinalnih spornih pitanja**. Protestant može samo načelno procijeniti koliko protestantskih učenjaka, komentatora itd. uzima takav i takav gledište na doktrine x, y ili z. Ili (na nešto sofisticiraniji način), protestant jednostavno može prihvatiti autoritet denominacijske tradicije, ispovijesti, ili vjerovanja (koje tada treba biti opravdano nad nekom drugom s kojom se natječe). Nema jedinstvene protestantske Tradicije.
26. Protestantizam se podigao u 1517. i on je „**kasno Marko na Kosovo stiže**“ u povijesti kršćanstva (predstavio je mnoge doktrine već prije prihvaćene od mnogih nekršćanskih grupa, ili svega nekoliko pojedinaca). Nadalje nemoguća je „obnova“ ili „čisto“, „prvobitno“ kršćanstvo, pošto je ono vezano činjenicom novina i apsurdno kasnog pojavljivanja. Kršćanstvo mora imati povijesni kontinuitet ili ono nije kršćanstvo. Protestantizam je nužno „parazit“ katolicizma: povijesno i doktrinalno govoreći.
27. Pojam (zajednički i čest među mnogim protestantima) „**nevidljive crkve**“ je također neipitani u povijesti kršćanstva i stran Bibliji (Mt 5,14; 16,18), dakle neistinit.
28. Kada protestantski teolozi govore o učenjima ranog kršćanstva (npr. kada pobijaju „kultove“), oni kažu „**Crkva uči...**“ (kao što je tada bilo jedinstveno), ali kada se to odnosi na sadašnjost instinktivno i nedosljedno se suzdržavaju od takve terminologije, pošto univerzalni učiteljski autoritet sada jasno opstoji jedino u Katoličkoj Crkvi.
29. Protestantski princip **privatnog suda** stvorio je okružje (pogotovo u protestantskoj Americi) koje je bolje za „kultove“ orijentirane (nepromijenjivo) na čovjeka kao Jehovini svjedoci, Mormoni, i Scijentologija. Ta snažna predodžba da pojedinac može „započeti“ novu, ili „istinitu“ Crkvu je protestantska do srži. Premda (želim naglasiti) ovi kultovi sami *nisu* protestanti; i pored toga pogoduju postojanju stanovitih lažnih protestantskih principa spoznaje i autoriteta.
30. Nedostatak definitivnog učiteljskog autoriteta u protestantizmu (kao Katolički Magisterium) čini da mnogi protestanti individualci misle da oni imaju direktnu vezu s Bogom, bez obzira na svu kršćansku Tradiciju i na povijest biblijske egzegeze⁵ (**mentalitet „Biblija, Duh Sveti i ja“**). Takvi ljudi načelno su teološko nedoškolorani, nepoučljivi, s manjkom poniznosti, nemaju posla s onima koji njihove izjave o povijesti kršćanstva smatraju „nezabludivima“.

⁵ tumačenje biblijskih tekstova

31. Evangeličke⁶ „tehnike“ **evangelizacije** često su izmišljene i manipulativne, zasigurno ne direktno izvedene iz biblijskog teksta. Neke čak nalikuju ispiranju mozga do određenog stupnja. [govorim kao bivši ulični, studentski i protukultovski evangelizator, koji je izbjegavao ove tehnike tada, kao što to činim i sada]
32. Nažalost, previše evangeličkih protestantskih evanđelista i pastora prikazuje **Evanđelje krnje, smeteno, individualistički i uhoškakljajuće**, s pukim učinkom „**osiguranja od štete**“, radije nego biblijskog evanđelja kao što su ga proglasili apostoli.
33. Evangelici često odvajaju duboko, životno – preobražavajuće pokajanje i radikalno učenje od poruke Evanđelja. Luteran Dietrich Bonhoeffer nazvao je ovo „**jeftina milost**.“
34. Odsutnost ideje **podlaganja duhovnom autoritetu** u protestantizmu izlila se u civilnu arenu, gdje ideje osobne „slobode“, „prava“, i „izbora“ sada dominiraju do takvog opsega da su građanske dužnosti, komunitarijanizam, i disciplina tragično zanemareni te štete zdravom društvu.
35. Katolicizam zadržava osjećaj za onostrano, plemenito, sveto, i za prekrasnu duhovnost. Ideje **oltara, i „svetog mjesta“** su sačuvane. Mnoge protestantske crkve nisu više no „mjesta okupljanja“ ili vježbališta“ ili su strukturirane kao „skladišta“. Mnogo protestantskih domova estetski bolje izgledaju nego njihove crkve. Isto tako, protestanti (posebno fundamentalisti i previše evangelika) često su „navučeni na prosječnost“ u njihovom prosuđivanju umjetnosti, glazbe, arhitekture, drame, stvaralačkoj mašti i sl.
36. Protestanti su često previše nemarni za mjesto **liturgije** u bogoštovlju (sa primjetnim iznimkama kao Anglikanci i Luterani). To je način na koji su kršćani uvijek štovali kroz stoljeća, stoga ne može biti odbačena tek tako.
37. Previše vrsti protentatizma naginju **suprotstavljanju materije i duha**, favorizirajući potonje, i ponekad pokazuju gnostičke⁷ i doketističke⁸ misaone crte.
38. Katolicizam podupire na napotpuniji način „**princip utjelovljenja**“, u kome Isus postaje tijelo i tako podiže tijelo i materiju na novu duhovnu razinu.
39. Neke crte protestantizma (naročito evangeličkog i pentekostalnog i pogotovo baptističkog) uvelike ograničavaju ili nevjeruju u **sakramentalizam**, koji je jednostavno produžetak principa utjelovljenja i vjerovanje da materija može prenositi milost. Neke sekte (npr. kvekeri i Vojska spasa) odbacuju sve sakramente.
40. Protestantsko pretjerano nepovjerenje u tijelo često odvodi (u fundamentalizmu) u **apsurdni legalizam**⁹ (bez plesa, pića, kartanja, rock muzike, itd.).

⁶ misli se na evangeličke fundamentaliste / «slobodne» crkve

⁷ krivovjerno iz I.st da se do spasenja dolazi tajnim znanjem

⁸ krivovjerno učenje da je Krist imao samo prividno tijelo, i da su cijelo njegovo zemaljsko postojanje i patnja bili samo privid.

⁹ pretjerano oslanjanje na zakon

41. Mnogi protestanti naginju razdvajanju života na kategorije «**duhovno**» i «**tjelesno**», kao da Bog nije Gospodin čitavog našeg života. Zaboravljaju da sva nastojanja koja nisu griješna su zapravo duhovna.
42. Mnoge protestantske «denominacije» uklonile su **Euharistiju** iz centra i žarišta kršćanskog bogoštovlja. Neki protestanti proslavljaju je samo mjesečno, ili čak kvartalno (Reformirani su čuveni po tome). To je protivno Tradiciji rane Crkve.
43. Većina protestanata (iznimka su Luterani i Visoke Anglikanske crkve¹⁰) vjeruju u **puku simboličku Euharistiju**, što je protivno sveopćoj kršćanskoj Tradiciji do 1517. i Biblije (Mt 26,26-28; Iv 6,47-63; 1 Kor 10,14-22; 11,23-30), koje vjeruju u Stvarnu Prisutnost (još jedan primjer antipatije prema materiji).
44. Protestanti skoro univerzalno negiraju **sakramentalnost braka**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Mt 19,4-5; 1 Kor 7,14.39; Ef 5,25-33).
45. Protestantizam je ukinuo **svećeništvo** (Mt 18,18) i **sakramenat Reda**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Dj 6,6; 14,22; 1 Tim 4,14; 2 Tim 1,6).
46. Katolicizam je zadržao Pavlov pojam o duhovnoj praktičnosti, razboritosti i mudrosti kod **celibata klerika** (npr. Mt 19,12; 1 Kor 7,8.27.32-33).
47. Protestantizam je uvelike odbacio **sakramenat Potvrde** (Dj 8,18; Heb 6,2-4;), protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji.
48. Znatni je manji dio protestanata odbacio **krštenje djece**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Dj 2,38-39; 16,15.33; 18,8; 11,14; 1 Kor 1,16; Kol 2,11-12). Protestantizam je podijeljen u pet glavnih tabora po pitanju krštenja.
49. Većina protestanata niječu **obnavljanje krštenjem**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Mk 16,16; Iv 3,5; Dj 2,38; 22,16; Rim 6,3-4; 1 Kor 6,11; Tit 3,5).
50. Protestanti su odbacili sakrament **bolesničkog pomazanja** (poputbina, posljednja pomast), protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Mk 6,13; 1 kor 12,9.30; Jak 5,14-15).
51. Protestantizam zabacuje neraskidivost sakramenta braka i dopušta **razvod**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Post 2,24; Mal 2,14-16; Mt 5,32; 19,6.9; Mk 10,11-12; Lk 16,18; Rim 7,2-3; 1 Kor 7,10-14.39).
52. Mnogi protestanti niječu da je **rađanje** primarna svrha i dobrobit braka (to nije dio bračnih obećanja, kao što je u katoličkom sakramentu ženidbe), protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Post 1,28; 28,3; Ps 107,38; 127,3-5).
53. Protestantizam dopušta **kontracepciju**, uprkos univerzalnoj kršćanskoj Tradiciji (katoličkoj, pravoslavnoj i protestantskoj) do 1930 – kada su je prvo anglikanci dozvolili – a Biblija (Post 38,8-10; 41,52; Izl 23,25-26; Lev 26,9; Pnz 7,14; Rut 4,13; Lk 1,24-25), Luter i Calvin, npr, su

¹⁰ Grupa u Anglikanskoj Crkvi koja naglašava katoličku tradiciju (pogotovu u sakramentima, obredima i poslušnosti crkvenom autoritetu)

gledali na nju kao na ubojstvo. Sada, samo je katoličanstvo zadržalo drevnu Tradiciju, protivno «antibebi» mentalitetu.

54. Protestantizam (uglavnom njegovo najliberalnije krilo, ali alarmantno i u mnogim drugim dijelovima) prihvaća **pobačaj** kao moralnu opciju, protivno sve do nedavno jedinstvenoj kršćanskoj Tradiciji (negdje iza 1930.), i Bibliji (npr. Izl 20,13; Job 31,15; Ps 139,13-16; Iz 44,2; 49,5; Jr 1,5; 2,34; Lk 1,15.41; Rim 13,9-10).
55. Protestantizam (uglavnom liberalnije «denominacije», ali ne isključivo one) dopušta **ženske pastore** (čak i biskupe, kao u anglikanizmu), protivno kršćanskoj Tradiciji (uključujući tradicionalnu protestantsku teologiju) i Bibliji (Mt 10,1-4; 1 Tim 2,11-15; 3,1-12; Tit 1,6).
56. Protestantizam je, sve više i više, formalno i službeno u kompromisu sa sadašnjim pomodnim **radikalnim feminizmom**, koji niječe uloge muškarca i žene, kao što Biblija uči (Post 2,18-23; 1 Kor 11,3-10) i kao što je očuvano u kršćanskoj Tradiciji (razlikovanje uloga, ali ne jednakosti).
57. Protestantizam također poriče, sa povećavanjem frekventnosti, **vodeći položaj muža u braku**, što je temeljeno na tome da je u Trojstvu glava Sinu Otac (dok su u biti jednaki), protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (1 Kor 11,3; Ef 5,22-33; Kol 3,18-19; 1 Pt 3,1-2). Ovo je također temeljeno na odnosu jednakosti (1 kor 11,11-12; Gal 3,28; Ef 5,21).
58. Liberalni protestantizam (najzapaženije u anglikanizmu) je čak prakticirao zaredivanje **homoseksualaca** kao pastora i blagoslivljao njihove «brakove,» ili učio da je homoseksualnost tek nesvojevoljni, «alternativni» stil života, protivno ranijoj univerzalnoj kršćanskoj Tradiciji, kao što biblija jasno naučava (Post 19,4-25; Rim 1,18-27; 1 Kor 6,9). Katolicizam čvrsto prijanja uz tradicionalnu spolnu moralnost.
59. Liberalni protestantizam, i napredujući evangelikalizam, je prihvatio «**višu kritičku**» **metodu biblijske interpretacije** koja vodi uništavanju tradicionalnog strahopoštovanja Biblije, degradirajući ju uvelike na ljudski, pogrešiv dokumenat, kvareći njenu božansku, nepogrešivu bit.
60. Mnogo je **liberalnog protestantizma** izbacilo puno kardinalnih kršćanskih doktrina kao što su utjelovljenje, djevičansko začeće, Kristovo uskrsnuće tijela, Trojstvo, Istočni grijeh, pakao, postojanje Đavla, čudesa, itd.
61. Utemeljitelji protestantizma niječu, kao što Calvinisti danas niječu, stvarnost čovjekove **slobodne volje** (Luterova omiljena knjiga je bila njegova *Ropstvo volje*). To je protivno konstantoj pretpostavci Biblije, kršćanske Tradicije, i zdravog razuma.
62. Klasični protestantizam je imao manjkav pogled na **čovjekov pad**, misleći da je rezultat «potpuni gubitak.» Prema Luteru, Zwingliju, Calvinu i kalvinistima, čovjeku je bilo u vlastitoj moći samo da čini zlo, a nije imao slobodnu volju da čini dobro. On sada ima «prirodu grijeha.» Katoličanstvo vjeruje da, na tajanstven način, čovjek surađuje sa milosti, koja uvijek proizlazi od Boga i prethodi svim dobrim djelima. U katoličanstvu čovjekova priroda još uvijek zadržava nešto dobrog, iako ima sklonost ka grijehu.
63. Klasični protestantizam, i kalvinisti danas, se opasno približio tome da **učini Boga autorom zla**. On navodno želi da ljudi čine zlo i narušavaju njegove zapovijedi bez da ima bilo kakvu slobodu volje da to čini.

64. Prema (čovjek nema slobodnu volju), klasičnoj protestantskoj i kalvinističkoj misli, **Bog čovjeka predodređuje na pakao**, iako on čitavo vrijeme nema pravo izbora, ili nešto reći o tome.
65. Klasični protestantizam i kalvinizam, lažno uči da je **Isus umro samo za odabrane** (drugim riječima za one koji će otići u Raj).
66. Klasični protestantizam (naročito Luter) i kalvinizam, niječe **prirodnu teologiju**, i naginje dihotomiziranju¹¹razum protiv Boga i vjere, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Mk 12,28; Lk 10;27; Iv 20,24-29; Dj 1,3; 17,2.17.22-34; 19,8). Najbolji protestantski apologeti danas jednostavno «prisluškuju» katoličku ostavštinu Sv. Tome Akvinskog, Sv. Augustina i mnogih drugih sjajnih mislilaca.
67. Pentekostalni ili karizmatički protestantizam snažno naginje staviti preveliki naglasak na **duhovno iskustvo**, neprikladno balansirajući s razumom, Biblijom i Tradicijom (uključujući autoritet Crkve u prosudbi valjanosti «privatnih objava»).
68. Drugi protestanti (npr. baptisti) poriču da su **duhovni darovi kao što je liječenje** prisutni su sadašnjem vremenu (pretpostavljajući da su iščeznuli s apostolima). Ovo stajalište prozvano je *obustavizam*.
69. Protestantizam ima proturječne poglede na **crkvenu upravu**, ili ekleziologiju (episkoparci, prezbiterijanci, kongregacionisti, ili uopće nemaju kolektivnog autoriteta), tako posvuda čineći disciplinu, jedinstvo i red nemogućim. Neke sekte čak tvrde da imaju «apostole» ili «proroke» među sobom, sa svim pripadajućim zlorabama autoriteta koji iz tog proizlaze.
70. Neke struje protestantizma (posebno evangelici i fundamentalisti) imaju prekomjernu fascinaciju čak opsjednutost sa «**krajem svijeta**,» koja vodi u nebiblijsko namiještanje datuma (Mt 24,30-44; 25,13; Lk 12,39-40) i mnoge ljudske tragedije među onima koji su uvučeni u takva lažna proroštva.
71. Prenaglašavanje «prijetecćeg kraja» vremena (koji nalazimo u protestantizmu) često je vodio u «**kule u zraku**» **mentalitet**, sve do određivanja socijalnih, političkih, etničkih i ekonomskih osjetljivosti ovdje na zemlji.
72. Protestantska misao ima snažnu crtu ili tendenciju biti «**dihotomičan**,» drugim riječima odvaja ideje u manje ili više ekskluzivne i međusobno neprijateljske tabore, kad zapravo mnogo od tih dihotomija su jednostavno *komplementarne*¹² prije nego *kontradiktorne*. Protestantizam je predstavljen kao «ili/ili» sustav, dok katolicizam preuzima «i jedno i drugo» pristup.

Slijede primjeri:

73. Protestantizam suprotstavlja **Riječ** (Biblija, propovijedanje) **protiv sakramenata**.
74. Protestantizam postavlja **unutarnje bogoslužje i pobožnost nasuprot liturgije**.
75. Protestantizam suprotstavlja **spontano obožavanje** oblikovanim molitvama.
76. Protestantizam **odvaja Bibliju od Crkve**.

¹¹ dihotomija - rastavljanje u dva člana

¹² nadopunjujuće

77. Protestantizam stvara lažnu dihotomiju **Biblija protiv Tradicije**.
78. Protestantizam suprotstavlja **Tradiciju protiv Duha Svetoga**.
79. Protestantizam smatra da su **crkveni autoritet i individualna sloboda savijesti u suprotnosti**.
80. Neki oblici protestantizma (primjetno Luterani i danas prisutni dispencionalisti) namiještaju **Stari zavjet protiv Novog zavjeta**, čak iako Isus nije tako radio (Mt 5,17-19; Mk 7,8-11; Lk 24,27.44; Iv 5,45-47).
81. Na jednako nebiblijskom temelju, neki protestanti (primjetno Luterani) **suprotstavljaju zakon milosti**.
82. Protestantizam stvara lažnu dihotomiju između **simbolizma i sakramentalne stvarnosti** (npr. krštenje, Euharistija).
83. Protestantizam jako naginje **odvajanju individualca od kršćanske zajednice** (1 Kor 12,14-27).
84. Protestantizam suprotstavlja **štovanje svetaca protiv obožavanja Boga**. Katolička teologija ne dopušta štovanje obožavanje svetaca. Radije, sveci su poštovani i čašćeni, ne da im se klanja kao što se to jedino čini Bogu Stvoritelju.
85. **Protu - povijesno gledište** mnogih protestanata vodi pojedince u razmišljanje da im govori Duh Sveti, koji, po tome, nije govorio mnoštvu kršćana kroz 1500 godina prije početka protestantizma.
86. Propusti u originalnoj protestantskoj misli vodili su čak u gore **pogreške u reakcijama**. Npr. vanjsko opravdanje, smišljeno da osigura prevlast milosti, dovelo je do zabrane bilo kakvog vanjskog znaka njegove prisutnosti («vjera protiv djela», *sola fide*). Calvinizam sa svojim pregrubim i tvrdim Bogom odbio je ljude do te mjere da su postali Unitaristi (kao u Novoj Engleskoj u kasnom 18. i ranom 19. stoljeću). Mnogi utemeljitelji novijih kultova započeli su kao kalvinisti (Jehovini svjedoci, Scientisti, Univerzalni život, itd.). Jedna pogreška začinje drugu, još ozbiljniju pogrešku.
87. Evangelikanizam je nebiblijski opsjednut (po tipičnom američkom pomodarstvu) sa «**zvijezdama**» (TV evangelizatori).
88. Evangelikanizam je poludio sa krivom idejom da je **velik broj članova u kongregaciji**¹³ (ili brzi rast) znak Božje prisutnosti na poseban način i njegov jedinstveni blagoslov. Zaboravljaju da i mormonizam strelovito raste. Bog nas je pozvao na *vjernost* prije nego na «uspjeh»; ne na laskave statistike.
89. Evangelikanizam često stavlja naglasak na brojčani rast prije nego na individualni **duhovni rast**.

¹³ vjernici, pastva, župljani

90. Evangelikanizam je trenutno obuzet **samoispunjenjem, samopomoći**, i često otvorenom sebičnošću, više nego tradicionalnim kršćanskim naglaskom na patnju (trpljenje), žrtvu, i služenje. Posjet prosječnoj «kršćanskoj knjižari»¹⁴ će to brzo potvrditi.

91. Evangelikanizam ima krnje i površno gledanje na ulogu **trpljenja** u kršćanskom životu. Umjesto toga «zdravlje- i - blagostanje» i «izgovori - i - proglasi (prisvoji)» pokreti kojima protestantski pentekostalizam buja iznutra i imaju stav prisvajanja (sticanja) i duhovnog blagostanja koje nije u skladu sa Biblijom i kršćanskom tradicijom.

92. Mnogi evangelici su usvojili svjetovno razmišljanje, što je na mnogo načina, **više kapitalistički nego kršćanski**. Na blagostanje i osobni dobitak gleda se više nego na pobožnost, i to im se čini kao dokaz Božjeg miljenitva, u puritanskoj i posvjetovnjačenoj američkoj misli, protivno Bibliji i kršćanskim učenjima.

93. Evangelikanizam rapidno tolerira **ljevičarske političke poglede** ne u skladu s kršćanskim pogledima, pogotovo na seminarima i fakultetima.

94. Evangelikanizam rapidno tolerira **teološka krivovjerja i liberalizam**, do te mjere da su mnogi evangelički ideri alarmirani, i predviđaju daljnje kvarenje pravovjernih standarda.

95. Pokreti «**pozitivnog priznanja**» u evangeličkom pentekostalizmu usvojili su pogleda na Boga (po djelovanju) kao «potrčka iz svemira,», subjekt ljudskih nestašnih hirova i časovitih želja, tako poričući apsolutni Božji suverenitet i isključivo pravo da ne usliša bilo koju neispravnu ljudsku želju po molitvi (Jak 4,3; 1 Iv 5,14).

96. Gorenavedene sekte ubičajeno uče da **bilo tko može biti izliječen ako ima dovoljno «vjere,»** protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (npr. Job, «trn u tijelu» Sv. Pavla, obično smatran bolešću od većine protestantskih komentatora).

97. Evangelikanizam, po vlastitim samokritikama, je jako zaražen **pragmatizmom**¹⁵, lažno filozofsko stajalište da «je sve što funkcionira istina, ili ispravno.» Evandjelje, naročito na televiziji, je često prodavano na isti način na koji McDonalds prodaje hamburgere. Tehnologija, tržišna ekonomija i tehnike za odnose s javnošću prečesto su zamijenile osobnu pastoralnu skrb i socijalnu zauzetost za potlačene, one bez vjere i one koji ne idu u Crkvu.

98. **Grijeh**, u evangelikanizmu, rašireno se gleda kao psihološko zatajenje ili nedostatak samopoštovanja, prije nego svojevolutna pobuna protiv Boga što i je.

99. Protestantizam, u svim važnim elementima, naveliko **posuđuje iz Katoličke Tradicije**, ili istu iskrivljuje. Sve doktrine oko kojih se katolici i protestanti slažu, su čisto katoličke po porijeklu (Sveto Trojstvo, djevičansko začeće, Isusovo Uskrsnuće, drugi dolazak, kanon Biblije, Nebo, pakao, itd.). Tamo gdje se protestantizam razlikuje su obično iskrivljenja katoličkih prethodnika. Na primjer, kvekerizam je varijanta katoličkog kvijetizma¹⁶. Calvinizam je prekomjerna obuzetost katoličkom idejom Božje suverenosti, ali uzeta izvan norme onog što je katolicizam uvijek učio (nijekanje slobodne volje, potpuna nemoralnost, dvostruka predodređenost, itd.). Protestantske

¹⁴ naročito u Americi, a otuda širom svijeta

¹⁵ smjer u suvremenoj idealističkoj filozofiji koji poriče spoznaju objektivne istine i priznaje za istinu ono što je praktički korisno (riječnik stranih riječi, Bratoljub Klaić, 1990.)

¹⁶ mistička nauka koja se osobito razvila u 17.st., a koja je propovijedala da se pobožnost sastoji u razmatranju i duhovnom poniranju u samog sebe koje vodi k potpunom duševnom miru (B. Klaić, 1990.)

dihotomije kao vjera nasuprot djela, dolazi od nominalizma¹⁷ kasnog srednjeg vijeka, koji je po sebi bio iskvaren oblikom skolasticizma¹⁸, nikad dogmatski sankcionirano od Katoličke Crkve. Kakav god život ili ideja bila prisutna u svakoj protestantskoj ideji, uvijek je proizašla iz katolicizma, koje je ispunjenje najdubljih i najboljih težnji unutar protestantizma.

100. Jedno od protestantskih temeljnih načela je *sola Scriptura*, koje niti je biblijsko (pogledaj ispod), niti povijesno (nije postojalo do 16. st.), niti je logična (samopobijajuća je) ideja:

101. **Biblija ne sadrži cijelo Isusovo učenje, ili kršćansko**, kao što mnogi protestanti vjeruju (Mk 4,33; 6,34; Lk 24,15-16.25-27; Iv 16,12; 20,30; 21,25; Dj 1,2-3).

102. *Sola Scrtiptura* je zloraba Biblije, budući da je takvo **korištenje Biblije suprotno eksplicitnom¹⁹ i implicitnom²⁰ svjedočanstvu o njoj samoj** i Tradiciji. Objektivno čitanje Biblije pojedinca vodi do Tradicije i Katoličke Crkve, prije nego što drugo. Biblija je, zapravo, neporecivo sama kršćanska Tradicija.

103. **Novi Zavjet iz početka niti je bio napisan niti prihvaćen kao Biblija**, nego tek postupno (drugim riječima, rano kršćanstvo nije moglo vjerovati u *sola Scriptura* kao današnji protestanti, osim ako se to odnosilo isključivo na Stari Zavjet.

104. **Tradicijsa u Bibliji nije loš pojam**. Grčka riječ *paradosis* odnosi se na nešto što je predano od jedne osobe nekoj drugoj (dobro ili loše). O dobroj (kršćanskoj) Tradiciji se govori u 1 Kor 11,2; 2 Sol 2,15; 3,6; i Kol 2,8. U posljednjem u suprotnosti je sa *ljudskom tradicijom*.

105. Kršćanska tradicija, prema Bibliji, može biti **usmena jednako kao i zapisana** (2 Sol 2,15; 2 Tim 1,13-14; 2,2). Sveti Pavao ne radi razliku u kvalitetu između to dvoje.

106. Fraze «**riječ Božja**» ili «**riječ Gospodnja**» u Djelima i poslanicama skoro se uvijek odnosi na usmeno propovijedanje, ne na Bibliju samu. Puno u Bibliji u originalu je usmeno (npr. cjelo Isusovo učenje – On nije napisao ništa – propovijed Sv. Petra na Pedesetnicu, itd.).

107. Protivno onom što mnogi protestanti tvrde, **Isus nije osudio sve tradicije (predaje)** ništa više od Sv. Pavla. Npr., Mt 15,3.6; Mk 7,8-9.13, gdje On osuđuje samo pokvarene farizejske tradicije. On kaže «*svoje predaje.*»

108. Grčka riječ *paradidomi*, ili «**predavanje**» **kršćanske, apostolske Tradicije** očito je u Lk 1,1-2; Rim 6,7, 1 Kor 11,23; 15,3; 2 Pt 2,21; Jd 3. *Paralambano*, ili «**primanje**» kršćanske Tradicije očito je u 1 Kor 15,1-2; Gač 1,9.12; 1 Sol 2,13.

109. Pojmovi «**Tradicijsa,**» «**evanđelje,**» «**riječ Božja,**» «**doktrina,**» i «**Vjera**» u biti su **sinonimi, i svi su pretežno usmeni**. Npr., samo u poslanicama Solunjanima Sv. Pavao upotrebljava 3 od njih naizmjenice (2 Sol 2,15; 3,6; 1 Sol 2,9.13;[usporedi Gal 1,9; Dj 8,14]). Ako je Tradicija (predaja) loš pojam, onda je i «evanđelje» i «riječ Božja».

110. Sv. Pavao, u 1 Tim 3,15, tvrdi da je **Crkva uporište istine**, kao što je to u Katoličanstvu.

¹⁷ pravac u srednjovjekovnoj skolastičkoj filozofiji prema kome u stvarnosti postoje samo posebne, pojedinačne stvari, a opći pojmovi ne označuju realne stvari nego su samo apstrakcije ljudskoga uma ili relativne oznake (imena) skupa pojedinačnih predmeta. (B. Klaić, 1990.)

¹⁸ 2. *preneseno* besplodno umovanje; formalno znanje otkinuto od života i prakse; nabubranost (B. Klaić, 1990)

¹⁹ očevidan, izričit; potpuno iskazan; protumačen (B. Klaić, 1990.)

²⁰ po sebi razumljiv; po sebi razumljivo, što se podrazumijeva, a nije izričito rečeno (B. Klaić, 1990.)

111. Protestantски glavni tekst koji «dokazuje» sola Scriptura, **2 Tim 3,16**, pada, pošto kaže da je Biblija korisna, ali ne i *dovoljna* za odgajanje u pravednosti. Katolicizam se slaže da je izvrsna za te svrhe, ali ne *isključivo* ona, kao što je to u protestantizmu. Nadalje, kad Sv. Pavao govori o «Pismu» ovdje, Novi zavjet još nije postojao (sasvim sigurno još preko 300 godina), tako da se to odnosi samo na Stari zavjet. Ovo bi značilo da Novi zavjet nije bio neophodan kao pravilo vjere, ako bi *sola Scriptura* bila istina, ako bi se pretpostavilo da se aludira na to u ovom retku.

112. Ako su gore navedenih jedanaest faktora istiniti, **katolicizam je uspio održati da je sva njegova Tradicija u skladu sa Biblijom**, čak i tamo gdje Biblija šuti ili samo implicitno govori o nečemu. Za katolicizam, svaka doktrina se ne treba najprije naći u Bibliji, jer to je protestantski princip *sola Scriptura*. Sa druge strane, većina katoličkih teologa tvrdi da se svo katoličko učenje može naći u nekom obliku u Bibliji, u začetku ili prema (obično proširenom) izvođenju, a da je Biblija *stvarno dovoljna* za spasenje, kad bi ona bila jedino što netko ima (na pustom otoku ili sl.).

113. Kao što su promišljeni evangelički učenjaci ukazali, nepromišljanje o sola Scriptura stajalištu (ponekad se upotrebljava *solo Scriptura*) može se izokrenuti u «**bibliolatriju**,»²¹ skoro do klanjanja Bibliji umjesto Bogu koji je njen autor. Taj mentalitet je sličan muslimanskom pogledu na Otkrivenje, gdje nikakav ljudski element nije uključen. *Sola Scriptura*, ispravnije shvaćeno od sofisticiranije (npr. Reformirane) protestantske perspektive, znači da je Biblija najveći autoritet u kršćanstvu, ne zabilješka svega što je Bog rekao i učinio, kao što mnogi evangelići vjeruju.

114. Kršćanstvo je istinski i neizbježno povijesno. Svi događaji Isusovog života (inkarnacija, raspeće, uskrsnuće, uzašašće itd.) povijesni su, kao što je bilo i propovijedanje apostola. Nadalje, **Tradicija je na neki način, neizbježna**, protivno brojnim protestantskim kratkovidnim tvrdnjama. To je istina kako za velike stvari (ekleziologija, trinitarizam, opravdanje) kao i za male (crkveni budžeti, tipovi glazbe za obožavanje, duljina propovijedi itd.). Svako odbacivanje određene tradicije uključuje sklonost (prikrivenu ili otvorenu) prema zamjenskoj tradiciji nekog pojedinca (npr. ako je sav Crkveni autoritet prezren, čak je pojedinačna autonomija «tradicija,» koja bi trebala biti čuvana kao kršćansko gledište po nekoj modi).

115. *Sola scriptura* doslovno ne može biti istina, praktički govoreći, za većinu kršćana kroz povijest, od kad se **prenosivi tip stamparskog stroja** pojavio tek sredinom 15. st. Propovijedajuća i usmena tradicija, zajedno sa stvarima kao pobožne prakse, kršćanski blagdani, kršćanska arhitektura i druga sakralna umjetnost, bili su primarni prenosioci evanđelja 1400 godina. U svim ovim stoljećima, *sola Scriptura* smatrala bi se nemogućom i apsurdnom apstrakcijom.

116. **Protestantizam tvrdi da je Katolička Crkva «nadodavala Bibliji.»** Katolička Crkva odgovara da je ona samo izvadila implikacije²² Biblije (razvoj doktrina [nauka]), i slijedila razumijevanje rane Crkve, i da su protestanti «izvukli» nešto iz Biblije ignorirajući velike dijelove koje predlaže katoličko stajalište. Svaka strana misli da je druga «nebiblijska,» ali na različite načine.

117. **Sola Sctriptura je protestantima «Ahilova peta.»** Samo zazivati *sola Scriptura* nije riješenje problema autoriteta i sigurnosti tako dugo dok mnogobrojne interpretacije postoje. Kada bi Biblija bila tako jasna da bi se svi protestanti složili jednostavno čitajući je sa spremnošću da prihvate i slijede njezin nauk, bila bi to jedna stvar. Ali budući da to dugoročno nije slučaj (mnoštvo «denominacija»), *sola Scriptura* je u najboljem slučaju maštarija. Skoro sve u čemu se svi protestanti slažu je da je katolicizam pogrešan, ili u doktrinama u kojima se već slažu s

²¹ obožavanje Biblije, idolopoklonstvo prema Bibliji

²² vidi fusnotu 19

katolicima. Od svih protestantskih ideja, «jasnoća» ili razumljivost Biblije je sigurno je jedna od najapsurdnijih i najočiglednije pogrešnih.

118. Rečeno na drugi način, imati **Bibliju ne pokazuje da je privatni sud pojedinca nepogrešiv**. Interpretacija je neminovna isto kao tradicija i takva individualna interpretacija je rasprostranjena sa pojedinačevim *vlastitim* tradicijama, i prijašnjim teološkim sklonostima, priznavao on to ili ne. Zbog toga je Katoličkoj Crkvi apsolutno potrebno postojanje reda u istinskom autoritetu, da spriječi zabune, pogreške i podijele.

119. Katolicizam se ne odnosi prema Bibliji kao mračnoj, misterioznoj i nepristupačnoj, ali bdije da ju zaštiti od **proizvoljnih i zastranjivačkih egzegeza**²³ (2 pt 1,20; 3,16). Najbolje protestantske tradicije traže da učine isto, ali su neadekvatne i neučinkovite od kada su podijeljene.

120. Protestantizam ima golemi problem sa **kanonom Novog zavjeta**. Razmirice i neslaganja koji se tiču pravog popisa knjiga koje sačinjavaju NZ koji su trajali do 397. g., kada je Koncil u Kartagi konačno progovorio, sa sigurnošću dokaza da Biblija nije «auto - autentična,»²⁴, kao što protestanti vjeruju. Neki iskreni, pobožni, i učeni kršćani sumnjaju u kanonicitet nekih knjiga koje su sada u Bibliji, dok drugi smatraju knjige Pisma koje nisu konačno uključene u kanon. Sv. Atanazije je 367. prvi popisao svih 27 knjiga Novog zavjeta kao Sveto Pismo.

121. Koncil u Kartagi, u odlučivanju kanona cijele Biblije 397., uključio je **tzv. «apokrifne» knjige**, koje su protestanti izbacili iz Biblije (drugim riječima, iz kasne tradicije). Ranije do 16. st. ove knjige su smatrane Pismom, te čak nisu bile odvojene od drugih, kao što su to danas u protestantskim Biblijama među onim protestantima koji ih uključuju. Protestantizam prihvaća autoritet tog koncila za Novi zavjet, ali ne i za Stari zavjet, kao što proizvoljno i selektivno prihvaća ili odbija druge koncilске odluke, prema tome kako se slaže njihovim protestantskim «dogmama» ili sklonostima.

122. Suprotno protestantskom antikatoličkom mitu, **Katolička Crkva oduvijek je štovala Bibliju**, i nije ju gušila (žalila se na neke protestantske prijevode, ali protestanti su često činili isto prema katoličkim verzijama i čak raznim protestantskim). To je dokazano po brižnom radu redovnika u čuvanju i kopiranju rukopisa, i stalnim prijevodima na materinje jezike (kao suprotnost lažima da su Biblije bile samo na latinskom), među ostalim bogatim i nepobitnim povijesnim dokazima. Biblija je katolička knjiga, i koliko god ju protestanti proučavali i proglašavali da je to njihova vlastita osobitost, moraju priznati svoj neporecivi dug Katoličkoj Crkvi koja je odlučila kanon, i sačuvala Bibliju netaknutom 1400 godina. Kako bi Katolička Crkva mogla biti «protiv Biblije,» kao što antikatolici kažu, a u isto vrijeme ju čuvati i uzvišeno štovati toliko dugo godina? Sama ta misao je toliko apsurdna, koliko i samopobijajuća. Ako je katolicizam zaista ogavan kao što bi antikatolici htjeli da vjerujemo, protestantizam bi trebao sastaviti svoju vlastitu Bibliju, umjesto da koristi onu koju su primili od Katoličke Crkve, budući da se njoj očigledno ne može vjerovati.

123. Protestantizam poriče **Misnu Žrtvu**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Post 14,18; Ps 110,4; Iz 66,18.21; Mal 1,11; Heb 7,24-25; 13,10; Otk 5,1-10; usporedi 8,3; 13,8). Katolicizam, to mora biti naglašeno, ne vjeruje da je Isus žrtvovan ponovno i ponovno na svakoj Misi; nego je svaka Misa uprisutnjenje (prikazanje) jedne Kalvarijske Žrtve na Križu, koja nadilazi vrijeme i prostor, kao u Otk 13,8.

²³ pogledaj pod fusnotu 5

²⁴ da sama po sebi dokazuje svoju vjerodostojnost, autentičnost, istinitost i točnost

124. Mnogi protestanti ne vjeruju ili neraspoznajući iskrivljuju, **razvoj doktrine**, protivno kršćanskoj tradiciji i mnogim implicitnim biblijskim indikacijama. Kadgod Biblija govori o porastu znanja i zrelosti kršćana pojedinaca i (naročito) kolektiva, ideja slična razvoju je prisutna. Nadalje, mnoge se doktrine razvijaju u Bibliji ispred naših očiju («progresivno otkrivenje»). Primjeri: zagrobni život, Trojstvo, prihvaćanje pogana. I doktrine koje je protestantizam prihvatio u cijelosti iz katolicizma, kao što je Trojstvo i kanon Biblije, razvile su se kroz povijest, u prva tri stoljeća kršćanstva. Budalasto je pokušati ovo zanijekati. Crkva je «Tijelo» kristovo, i živići organizam, koji raste i razvija se kao sva živa tijela. To nije statua, koje se jednostavno s vremena na vrijeme očisti i ispolira, kao što se čini da mnogi protestanti misle.

125. Protestantizam razdvaja opravdanje od posvećenja, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (npr. Mt 5,20; 7,20-24; Rim 2,7-13; 1 Kor 6,11; 1 Pt 1,2).

126. Protestantizam ima snažnu tendenciju **suprotstavljanja vjere protiv djela** (*sola fide*), što je odbacivanje kršćanske Tradicije i eksplicitnog učenja Biblije (Mt 25,31-46; Lk 18,18-25; Iv 6,27-29; Gal 5,6; Ef 2,8-10; Fil 2,12-13; 3,10-14; 1 Sol 1,3; 2 Sol 1,11; Heb 5,9; Jak 1,21-27; 2,14-16). Ovi odijelci također ukazuju da je spasenje *proces*, ne trenutačni događaj, kao u protestantizmu.

127. Protestantizam odbacuje kršćansku Tradiciju i Biblijsko učenje o **zaslugama ili o različitosti nagrada** za naša dobra djela učinjena u vjeri (Mt 16,27; Rim 2,6; 1 Kor 3,8-9; 1 Pt 1,17; Otk 22,12).

128. Protestantsko naučavanje o **izvanjskom, opterećenom, pravnom ili vanjskom opravdanju** protuslovi kršćanskoj Tradiciji i Biblijskoj doktrini o ulivenom, stvarnom, nutarnjem preobražavajućem opravdanju (koje uključuje posvećenje): Ps 51,2-10; 103,12; Iv 1,29; Rim 5,19; 2 Kor 5,17; Heb 1,3; 1 Iv 1,7-9.

129. Mnogi protestanti (pogotovo prezbiterijanci, kalvinisti i baptisti) vjeruju u **vječnu sigurnost ili stalnost svetih** (vjerovanje da se ne može izgubiti spasenje, koje je navodno postignuto u jednom trenutku). To je protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji: 1 Kor 9,27; Gal 4,9; 5,14; Kol 1,22-23; 1 Tim 1,19-20; 4,1; 5,15; Hrb 3,12-14; 6,4-6; 10,26.29.39; 12,14-15; 2 Pt 2,15.20-21; Otk 2,4-5.

130. Nasuprot protestantskom mitu i antikatolicizmu **Katolička Crkva ne uči da se spašava po djelima odvojeno od milosti koja ih omogućuje i prethodi im**, nego da su vjera i djela neodjeljivi, kao u Jakovljevoj 1 i 2. Ova hereza za koju je katolicizam često optuživan, zapravo je osuđen od Katoličke Crkve na drugom Vaisonskom koncilu 529. godine. Poznata je po imenu pelagijanizam, kao stajalište da se čovjek može spasiti svojim vlastitim snagama, bez neophodne nadnaravne Božje milosti. Umjerenije stajalište – semipelagijanizam – također je osuđen. Nastaviti optuživati Katoličku Crkvu za ovu herezu sugerira pokazivanje neznanja povijesti teologije, kao i jasnog katoličkog učenja na koncilu u Trentu (1545-63.), koji je svima dostupan za provjeriti. Ipak, ovaj je mit neobično rasprostranjen.

131. Protestantizam je zbiljski eliminirao praksu **ispovijedanja pred svećenikom** (ili barem pred pastorom), protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Mt 16,19; 18,18; Iv 20,23).

132. Protestantizam ne vjeruje u **pokoru**, ili vremenitu kaznu za (oprosteni) grijeh, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (npr. Br 14,19-23; 2 Sam 12,13-15; 1 Kor 11,27-35; Heb 12,6-8).

133. Protestantizam ima malo shvaćanja Tradicije i Biblijskog učenja o **mrtvljenju tijela ili o trpljenju** s Kristom: Mt 10,38; 16,24; Rim 8,13.17; 1 Kor 12,24-26; Fil 3,10; 1 Pt 4,1.13.

134. Isto tako protestantizam je izgubio Tradiciju i Biblijski nauk o **zastupničkom okajavanju ili o otkupljujućem trpljenju** sa Kristom, kršćana jednih za druge: Izl 32,30-32; Br 16,43-48; 25,6-13; 2 Kor 4,10; Kol 1,24; 2 Tim 4,6.

135. Protestantizam je odbacio Tradiciju i Biblijski nauk o **čistilištu**, kao posljedicu zabludivog gledanja na opravdanje i pokoru, usprkos dovoljno dokaza u Pismu. Iz 4,4; 6,5-7; Mih 7,8-9; Mal 3,1-4; 2 Mak 12,39-45; Mat 5,25-26; 12,32; Lk 16,19-31 (usporedi Ef 4,8-10; 1 Pt 3,19-20); 1 Kor 3,11-15; 2 Kor 5,10; Otk 21,27.

136. Protestantizam je obacio (uvelike zbog krivih predodžbi i ne razumijevanja) ono što je katolički razvijeni nauk o **oprostitima**, što je, jednostavno, oslobođanje od vremenite kazne za grijeh (drugim riječima pokora), po Crkvi (na temelju Mt 16,19; 18,18 i Iv 20,23). To nije različito od onog što je Sv. Pavao učinio brinući se o zalutalom bratu u crkvi u Korintu. Prvo mu je natovario kaznj (1 Kor 5,3-5), a onda ga djelomično oslobodio (oprost: 2 Kor 2,6-11). Samo zato što su se prije protestantskog revolta pojavile zloporabe (priznate i ispravljene od Katoličke Crkve), nije razlog za odbacivanje još jedne biblijske doktrine. Pa ipak tužno je i tipično za protestantizam da radije «spali kuću nego ju počisti» ili «baci bebu zajedno s vodom u kojoj se kupala.»

137. Protestantizam je odbacio **molitve za mrtve**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Tob 12,12; 2 mak 12 39-45; 1 Kor 15,29; 2 Tim 1,16-18; također reci koji se odnose na čistilište, jer su ove molitve za svete tamo).

138. protestantizam neutemeljeno odbacuje **posredovanje svetih** za nas poslije smrti, i zazivanje svetaca na koje oni odgovaraju svojim učinkovitim molitvama (Jak 5,16).

Kršćanska tradicija i Biblija, sa druge strane, podržavaju ovu praksu: sveti pokojni su svjesni zemaljskih stvari (Mt 22,30 sa Lk 15,10 i 1 Kor 15,29; Heb 12,1), pojavljuju se na zemlji i saobračaju sa ljudima (1 Sam 28,12-15; Mt 17,1-3; 27,50-53; Otk 11,3), stoga mogu posredovati za nas i isto tako možemo tražiti njihov zagovor, baš kao i kršćane na zemlji (2 Mak 15,14; Otk 5,8; 6,9-10).

139. Neki protestanti ne vjeruju u **andele čuvare**, unatoč kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Ps 34,7; 91,11; Mt 18,10; Dj 12,15; Heb 1,14).

140. Većina protestanata poriču **andeoski zagovor**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Otk 1,4; 5,8; 8,3-4).

141. Protestantizam odbacuje **Marijino Bezgrešno začće**, unatoč razvijenoj kršćanskoj Tradiciji i biblijskim indicijama: Post 3,15; Lk 1,28 («milosti puna» katolici tumače, na lingvističkim temeljima, da znači «bez grijeha»); Marija kao tip Kovčega saveza (Lk 1,35 sa Izl 40, 34-38; Lk 1,4 sa 2 Sam 6,14-16; Lk 1,43 sa 2 Sam 6,9; Božja prisutnost zahtijeva izvanrednu svetost).

142. Protestantizam odbacuje **Marijino Uznesenje**, unatoč razvijenoj kršćanskoj Tradiciji i biblijskim indicijama; ako je Marija zaista bez grijeha ne bi trebala biti podvrgnuta tjelesnom raspadanju kod smrti (Ps 16,10; Post 3,19). Slične pojave u Bibliji čine da uznesenje ne izgleda nevjerovatno ili «ne biblijsko» po sebi (Henok: Post 5,24 sa Heb 11,5; Ilija: 2 Kr 2,11; Pavao: 2 Kor 12,2-4; protestantsko naučavanje o «uznesenju o Drugom dolasku»: 1 Sol 4, 15-17; uskrslu sveti: Mt 27, 52-53).

143. Mnogi (većina?) protestanata poriče **Marijino trajno djevičanstvo**, unatoč kršćanskoj Tradiciji (unatoč jednodušnom dogovoru protestantskih utemeljitelja (Lutera, Calvina, Zwinglia itd.), neki protestanti podržavaju, i nekoliko biblijskih dokaza, previše važnih da se kratko sažmu.

144. Protestantizam poriče **Marijino duhovno majčinstvo kršćanima**, protivno kršćanskoj Tradiciji i Bibliji (Iv 19, 26-27: «Evo ti majke»; Otk 12,1.5.17: kršćani opisani kao «njezino potomstvo.») Katolici vjeruju da je Marija neusporedivo više živa i sveta nego što smo mi, stoga, njene su molitve za nas silno djelotvorne (Jak 5,16; Otk 5,8; 6,9-10). No, ona je naša sestra u odnosu na naš položaj kao stvorenja naprema Stvoritelju, Bogu. Marija nikad ne djeluje odvojeno od neophodne milosti njezina Sina, i uvijek proslavlja Njega, ne sebe, kako katolička teologija naglašava.

145. Protestantizam odbacuje **papinstvo**, unatoč temeljitoj kršćanskoj Tradiciji, i snažnom dokazu Petrovog isticanja i opunomoćenja koje je primio od Isusa kao Stijena Njegove Crkve. Nitko ne niječe da je bio na neki način vođa među apostolima. Papinstvo kakvo sada poznajemo proizlazi iz tog prvenstva: Mt 16,18-19; Lk 22,31-32; Iv 21,15-17 su najdirektniji «papinski» odlomci. Petrovo ime se pojavljuje prvo u svim listama apostola; čak i anđeo implicira da je on voditelj (Mk 16,7), i kao takvog ga je svijet prihvatio (Dj 2,37-38.41). On je učinio prvo čudo u Crkvi (Dj 3,6-8), izriče prvo izopćenje iz Crkve (Dj 5,2-11), uskrišava mrtvaca (Dj 9,40), i njegovo se ime spominje češće nego svih drugih apostola zajedno (191 puta). Može se naći još mnogo sličnih dokaza.

146. **Rimska Crkva i pape su bili sedište za čuvanje i teološko usmjeravanje i pravovjernost Kršćanske Crkve od početka.** To je neporecivo. Sve povijesne grupe koje sada protestanti, kao i katolici, smatraju hereticima prvo su kao takve osudili pape i/ili ekumenski sabori predsjedani i potvrđeni od papa.

147. Protestantizam, u svom očajanju da skrpa neki oblik povijesnog kontinuiteta odvojeno do katoličke Crkve, ponekad pokušava utvrditi linearnost od srednjovjekovnih sekta kao što su **valdenzi**²⁵, **katari**²⁶ i **albigenzi**²⁷. Kako god, ovi pokušaji su osuđeni na propast kada se bliže prouči što su te sekte vjerovala. One su ili sadržavale mnogo onog što je protestanti naučavaju kao katoličku anatemu²⁸ ili su držale heretičke ideje koje su protubožačke kršćanstvu (katolicima,

²⁵ a) pristaše Petra Valdusa, 15. st, propovijedali bibl. Strogost, apostolsko siromaštvo, zabacivali zakletvu, vojnu službu i katolički nauk o čistilištu (B.Klaić 1990.) b) «zauzimaju se za povratak kršćanskom zajedništvu u duhu prackbe. Papa Inocen Iii. 1209.g. pokreće protiv njih križarski rat nakon čega su oni otvoreno napali papu kao antikrista (hr.wikipedia.org) c)»njihove propovijedi bile su svakako dobronamjerne, ali nisu bile bez pretjerivanja i oštre kritike postojećih prilika, pa su u sebi nosile opasnost za vjeru.(A. Franzen, pregled povijesti Crkve, str. 170,171)

²⁶a) « **katari**, koji su u materijalnim stvorovima gledali izrod zloga boga ili zloduha, dok su Crkvu zbog lošeg života mnogih njezinih službenika mrzili kao skrovište sotone» (http://www.skac.hr/svetacdana/8/8_8.html), b) «Teološki i organizacijski, **katari** (od grčkoga *katharos*- čist), "heretički" pokret nastao na jugu **Francuske**, u **Provansu**, u 12. i 13. st., dali su zaokruženi dualistički gnostički svjetonazor, koji se može sažeti u nekoliko točaka: postoje dva boga, dobri i zli (zli bog je pomalo nejasno određen: katkad je neovisni princip Zla koji supostoji s dobrim bogom - što je pesimistička varijanta zreloga Zoroastrizma» (<http://hr.wikipedia.org/wiki/Bogumili>)

²⁷ «...Oni su se uopće prikazivali kao idealni kršćani koji provode uzorni asketski život; katolička pak Crkva Sotonina je sinagoga – tako su je zvali; njezini su svećenici licemjerni grešnici, a sakramenti su đavolja rabota. Jednako nepomirljivo borili su se uostalom i protiv države; cara su nazivali sotoninim namjesnikom, a knezove njegovim pomoćnicima. Budući da su se jako proširili po jugu Francuske, napose u području Albija (otud ime «albigenzi») (A. Franzen, pregled povijesti Crkve, str 172)

²⁸ «doslovno shvaćeno izopćenje je privremeno ili konačno isključenje iz vjerske zajednice, a naziva se još i ekskomunikacija i anatema. Uzrok joj je teško narušavanje nauka ili morala, a u kršćanstvu je kroz povijest izopćenje mijenjalo oblik - ali i strogost. Iz onoga što smo napisali, vidljivo je da se u Novome zavjetu izopćenjem (anatemom) isključuju teži prekršitelji nauka i morala. U srednjem vijeku izopćenje postaje sredstvom razračunavanja između crkvene i svjetovne vlasti, pa tako često gubi svoj smisao. U crkvenome zakoniku izopćenje je popravna kaznena mjera kojom se vjernik privremeno ili konačno isključuje iz crkvenoga zajedništva. No, postoji i neformalni izlazak iz Crkve koji se događa samim činom koji je nespojiv s crkvenim zajedništvom. Zakonik kanonskoga prava, od br. 1331 do 1398, govori o kaznama pod različitim aspektima, govoreći o izopćenome npr. zbog otpada od vjere, krivovjerja,

protestantima i pravoslavnima), ili oboje, čineći time ovu protestantsku teoriju u najmanju ruku sumnjivom.

148. Katolička Crkva ima najsofisticiraniju i najpromišljeniju **kršćansku socijalno-ekonomsku i političku filozofiju**, mješavinu «progresivnih» i «konzervativnih» elemenata različitu od opće prihvaćene političkog retorike i makijavelizma koji dominiraju političkom arenom. Katolicizam također ima najbolji pogled na odnos crkve i države i kulture.

149. Katolicizam ima najbolju **kršćansku filozofiju i pogled na svijet**, razrađene kroz stoljeća razmatranja i iskustva. U svom teološkom razmatranju i razvoju, Katolička Crkva je neizrecivo mudra i dubokoumna, do uistinu zadivljujućih razmjera, koji ukazuju na siguran božanski pečat. Ostao bih zadivljen, upravo pred obraćenje, kako Katolička crkva može biti toliko u pravu u tako mnogo stvari. Navikao sam razmišljati, kao dobri evangelik, da je istina uvijek mješavina ideja iz mnogih protestantskih denominacija, katolicizma i pravoslavlja (koje sam sam odabrao), i da nitko «ne drži sve u svojim rukama.» Ali, jao, Katolička Crkva ipak drži!

150. Posljednje, ali ni po što najmanje važno, katolicizam ima **najplemenitiju duhovnost i pobožni duh**, koji se očituje na tisuću različitih načina, od monaškog ideala do herojskog celibata klerika i posvećenih osoba, katoličke bolnice, čista hrabrost Tome Kempenca ili sv. Ignacija i njihove velike pobožne knjige, bezbrojni sveci – i kanonizirani i još nepoznati i neopjevani, majka Terezija, Papa Ivan Pavao II, Papa Ivan XXIII, rani mučenici, Sv. Franjo Asiški, događaji u Lurdu i Fatimi, blistavi um kardinala Johna Henrya Newmana, mudrost i pronicavost nadbiskupa Fultona Sheena, sv. Ivan od križa, posvećena dovitljivost Chestertona ili Muggridgea, starice koje mole križni put ili krunicu, sveta ura, blagoslovi, klečanje – lista ide dalje. Ovaj pobožni duh je nenadmašen u svom obujmu i dubini, unatoč mnogim kopijama u protestantskoj i pravoslavnoj duhovnosti.

raskola; oskvrnjenja posvećenih hostija, fizičke sile protiv pape; odrješenja sukrievca u grijehu; posvete za biskupa bez papinskog naloga, kao i zbog pobačaja. U povijesti Crkve bilo je onih koji su se sami isključivali iz crkvene zajednice (npr. apostazijom, tj. grijehom otpada od vjere), kao i onih čija je ekskomunikacija odjeknula vrlo snažno, kao što je u srednjem vijeku bio slučaj s hereticima. U svako doba, i tada i danas, Crkva jest i nastoji biti zajednica vjernika koja prihvaća cjelovitu vjeru, oslanjajući se na objavu, Sveto pismo i tradiciju, prenoseći je i tumačeći s naraštaja na naraštaj. Snaga Crkve jest u tome da njezini vjernici prihvaćaju cjelovito vjeru, pa kada se netko od članova Crkve svjesno ogradi od koje definirane istine (dogme), on je i bez presudne riječi bilo koga u Crkvi istupio iz Crkve. «Glas Koncila, broj 42 (1582), 17.10.2004.